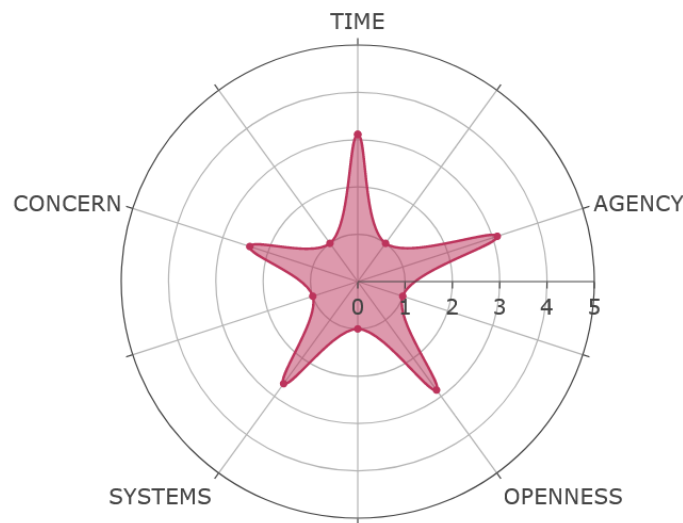

TULEVAISUUSTIETOISUUS- PROFIILI

päivitetty 2.11.2023

(Esimerkkitulosten kaavio)

TULOSTEN TULKINTA

Millaiset pisteet sait tulevaisuustietoisuustestistä? Tulevaisuustietoisuutesi on jaoteltu alla viiteen eri ulottuvuuteen: **aikakäsitys, toimijuus, avoimuus vaihtoehdoille, systeemisyyt ja vastuullisuus**. Muista, että voit kehittää jokaista tulevaisuustietoisuutesi osa-aluetta. Tämän vuoksi testituloksesi voi muuttua huomattavastikin ajan myötä, kun saat uusia elämäkokemuksia ja kehityt ihmisenä.

Seuraavissa osioissa esitetään yleisiä kuvauksia tulevaisuustietoisuuden viidestä eri ulottuvuudesta. Näissä kuvauksissa esitetään sekä ihmisiä, joille jokin tietty ulottuvuus voi edustaa vahvuusaluetta, että niitä, joille tietyt ulottuvuudet voivat olla haastavia. Näitä *kuvauksia ei tule ottaa liian kirjaimellisesti*, sillä vaihtoehtoisia suhtautumistapoja on paljon useampia kuin esitellyt kaksi. Lukemalla kuvaukset ja niissä esitetyt kysymykset ja harjoitukset ymmärrät paremmin nykyistä tulevaisuustietoisuuttasi sekä saat ideoita sen kehittämiseksi.

Kun ymmärrät, miten tulevaisuustietoisuuden viisi eri ulottuvuutta vaikuttavat ajatteluusi, pystyt tarkastelemaan tulevaisuuteen liittyviä mahdollisuuksia laajemmalla kantilta ja pyrkimään kohti tavoitteitasi entistä tehokkaammalla otteella. Jos haluat kehittää tulevaisuustietoisuuttasi vielä aktiivisemmin, voit tutustua jokaista ulottuvuutta koskeviin kysymyksiin ja vinkkeihin. Muista, että vaikka et välttämättä heti näe suuria muutoksia ajattelumallesi, ne voivat muuttua ajan myötä.

Aikakäsitys

Ominaisuudet

Tulevaisuustietoisuuden aikakäsitysulottuvuuden pistemäärä osoittaa taipumuksesi olla tietoinen tulevista tapahtumista sekä siitä kuinka eri tapahtumat seuraavat toisiaan ajan myötä. Mitä korkeammat pisteet sait tämän ulottuvuuden osalta, sitä onnistuneemmin toteutat tämän ulottuvuuden mukaista toimintaa sopivissa tilanteissa.

Vahvan aikakäsityksen edut

Vahvan aikakäsityksen omaavat henkilöt ovat useimmiten valmiita tarkastelemaan asioita kauaskantoisemmin ja pohtimaan eri toimien mahdollisia seurauksia ajan mittaan. He voivat muuttaa näkökulmaansa helposti tämänhetkisistä kiireistä pitkän aikavälin seurauksiin ja toimiin, joilla voidaan ehkäistä ongelmia pitkällä aikavälillä. Heillä, joilla on vahva aikakäsitys, tulevaisuuteen keskittyminen onnistuu kuin luonnostaan ja he osaavat hyödyntää tätä taitoa arjessaan.

Rajallisen aikakäsityksen haasteet

Henkilöt, jotka kokevat aikakäsitysulottuvuuden haastavana, keskittyvät ajattelussaan tämänhetkisiin tai menneisiin huoliin. Heitä ei välttämättä kiinnosta tulevaisuuden mahdollisuuksien tai pitkän aikavälin seurauksien pohtiminen arjen ohella. Henkilöt, joilla on haasteita kehittää pitkän tähtäimen aikakäsitystään, olettavat muita useammin, että tämänhetkisten toimien seuraukset ovat lykättävissä hamaan tulevaisuuteen asti.

Aikakäsityksen kehittämisharjoitus

- *Mieti jotain merkittävää vuosikymmenten takaista tapahtumaa, joka tapahtui joko sinulle tai vanhemillesi.*
- *Laske, kuinka monta vuotta on kulunut tästä tapahtumasta, ja mieti sitten, kuinka kauas tulevaisuuteen tämä sama vuosimäärä veisi sinut.*
- *Mikä vuosi se olisi? Tuntuuko tämä tulevaisuuteen sijoittuva vuosiluku lähemmältä vai kaukaisemmalta kuin menneeseen sijoittuva vuosiluku? Kuinka vanha olisit kyseisenä vuonna tulevaisuudessa?*

Toimijuus

Ominaisuudet

Tulevaisuustietoisuuden toimijuusulottuvuuden pistemäärä osoittaa, kuinka todennäköisesti luotat omaan kykyysi vaikuttaa tulevaisuuden tapahtumiin. Mitä korkeammat pisteet sait tämän ulottuvuuden osalta, sitä todennäköisemmin pystyt arvioimaan omaa vaikutusvaltaasi sekä kykyäsi vaikuttaa asioihin.

Vahvan toimijuustunteen edut

Vahvan toimijuustunteen omaavat henkilöt pyrkivät usein vaikuttamaan aktiivisesti yhteiseen tulevaisuuteemme. Heillä on vahva usko kykyihinsä ja he pystyvät tunnistamaan tilanteet, joissa he voivat vaikuttaa tulevaisuuteen. Tähän ulottuvuuteen liittyvä korkea pistemäärä voi olla merkki siitä, ettet koe epäonnistumisia lannistavina vaan arvokkaina oppimiskokemuksina, jotka auttavat sinua ymmärtämään itseäsi ja ympäristöäsi entistä paremmin.

Rajallisen toimijuustunteen haasteet

Rajallisen toimijuustunteen omaavat henkilöt ajattelevat muita useammin, etteivät he pysty vaikuttamaan tulevaisuuteensa vaan siihen vaikuttavat lähinnä ulkoiset tekijät, onni tai kohtalo. He saattavat käyttää paljon aikaa ja energiaa sellaisten asioiden murehtimiseen, joihin he eivät voi vaikuttaa. He kokevat esteet lannistavina, ja ne voivat aiheuttaa voimattomuuden tunteita, mikä voi johtaa passiivisen tai reaktiivisen asenteen kehittymiseen.

Toimijuustunteen kehittämisharjoitus

- *Mieti jotain hetkeä, jolloin yritit vaikuttaa tulevaisuuteesi joko yksin tai yhdessä muiden kanssa. Kirjoita lyhyt kuvaus tästä hetkestä.*
- *Kirjoita kuvauksen ylle ne toimet, jotka onnistuivat, sekä tekijät, joiden ansiosta toimesi onnistuivat.*
- *Kirjoita kuvauksen alle ne toimet, jotka eivät onnistuneet, sekä tekijät, jotka estivät toimiasi onnistumasta.*
- *Mitkä näistä tekijöistä olivat sellaisia, joihin pystyit tai et pystynyt vaikuttamaan? Mieti, miten olisit voinut kohdistaa ponnistelujasi niin, että ne olisivat keskittyneet niihin tekijöihin, joihin olisit voinut vaikuttaa.*
- *Oliko sinun vaikea keksiä hetkeä, jolloin olisit yrittänyt vaikuttaa tulevaisuutesi kehittymiseen? Tuntuuko sinusta siltä, että sinun pitäisi yrittää vaikuttaa tulevaisuuteesi useammin?*

Avoimuus vaihtoehdoille

Ominaisuudet

Tulevaisuustietoisuuden avoimuus vaihtoehdoille -ulottuvuuden pistemäärä osoittaa, kuinka todennäköisesti kyseenalaistat yleisesti hyväksytyjä ideoita. Lisäksi se kuvaa halukkuuttasi pohtia vaihtoehtoisin ratkaisuihin liittyviä mahdollisuuksia. Mitä korkeammat pisteet sait tämän ulottuvuuden osalta, sitä laajemmin pyrit ajattelemaan vaihtoehtoisia ratkaisuja sekä kyseenalaistamaan perustavanlaatuisia oletuksia.

Vahvan avoimuus vaihtoehdoille -käsityksen edut

Vaihtoehdoille vahvasti avoimet henkilöt ovat useimmiten valmiimpia hyväksymään uusia ideoita ja pystyvät kuvittelemaan useita vaihtoehtoisia – jopa äärimmäisiä – polkuja, jotka voivat johtaa erilaisiin lopputuloksiin. He ovat useimmiten halukkaita oppimaan uusista kokemuksista ja pystyvät arvioimaan vaihtoehtoisia ratkaisuja kriittisesti. Heille tulevaisuuden arvaamattomuus ja epävarmuus ovat motivoivia ja innostavia tekijöitä. Avoin tulevaisuusasenne voi lisätä henkilön joustavuutta, kun hän kohtaa yhtäkkiä ja odottamattomia tilanteita.

Rajallisen avoimuus vaihtoehdoilla -käsityksen haasteet

Vaihtoehdoille vähemmän avoimet henkilöt kokevat usein, että heille on tarjolla vain rajallinen määrä vaihtoehtoisia tulevaisuuksia tai että heille on tarjolla vain yksi etenemissuunta. He saattavat tyypillisesti etsiä parasta mahdollista reittiä tai ratkaisua ilman, että he kyseenalaistavat näiden valintojen takana vaikuttavia oletuksia. He ajattelevat usein niin, ettei heidän tarvitse etsiä vaihtoehtoisia ratkaisuja tai arvioida niiden mielekkyyttä. Heille ajatus arvaamattomasta ja epävarmasta tulevaisuudesta voi olla musertava.

Vaihtoehdoille avoimuuden kehittämisharjoitus

- Jos voisit kysyä tulevaisuudesta tulleelta vierailijalta viisi kyllä tai ei -kysymystä siitä, miltä maailma näyttää 20 vuoden kuluttua, mitä kysyisit häneltä? Kirjoita kysymykset ylös.
- Mieti kysymyksiäsi: mitä oletuksia löytyy kunkin kysymyksen takaa? Mitkä asiat ovat mielestäsi tosia, tärkeitä tai yleismaailmallisia?
- Minkälaiset muutokset voisivat kumota olettamuksesi? Kuvaille näitä yhdellä tai kahdella virkkeellä jokaista olettamusta kohden ja mieli, mitä mahdollisuuksia nämä muutokset voisivat tuoda mukanaan.

Created by Patti Lord
from Neau-project

Systeemisyyys

Ominaisuudet

Tulevaisuustietoisuuden systeemisyytulottuvuuden pistemäärä osoittaa, kuinka todennäköisesti hahmotat ihmisten ja luonnollisten järjestelmien, kuten ryhmien, yhteiskuntien ja ekosysteemien, välillä vallitsevia suhteita. Mitä korkeammat pisteet sait tämän ulottuvuuden osalta, sitä helpommin hahmotat eri järjestelmien välillä olevat yhteydet sekä sen, miten yhdessä järjestelmässä tehdyt toimenpiteet voivat vaikuttaa toiseen järjestelmään.

Vahvan systeemisyytajan edut

Vahvan systeemisyytajan omaavat henkilöt hahmottavat laajempia sosiaalisten, kulttuuristen ja luonnon järjestelmien yhteyksiä, jotka vaikuttavat tulevaisuuden kehittymiseen. He hahmottavat myös oman asemansa tässä yhteyksien verkossa. Heitä kiinnostaa suurempi kuva eivätkä he keskity liian tiukasti vain yksittäisiin, suppeasti rajattuihin asiakokonaisuuksiin. He ymmärtävät, kuinka ihmisten hyvinvointi riippuu ympäristön tilasta.

Rajallisen systeemisyytajan haasteet

Rajallisen systeemisyytajan omaavat henkilöt ovat alttiimpia näkemään itsensä erillisenä yhteiskunnasta ja luonnosta, minkä vuoksi he eivät usko, että heidän toimillaan on huomattavia seurauksia tai vaikutuksia muiden ihmisten tai maapallon kannalta. He keskittyvät mieluummin suppeampiin asiakokonaisuuksiin kuin laajempiin asiayhteyksiin. Tähän ulottuvuuteen liittyvä kehitys auttaa hahmottamaan, kuinka ihmisten, alueiden ja eläinten hyvinvointi ovat erottamattomasti sidoksissa toisiinsa.

Systeemisyytajan kehittämisharjoitus

- Ota tyhjä paperi ja jaa se mielessäsi kolmeen osaan. Kirjoita keskimmäiseen osaan päätös, joka sinun on tehtävä seuraavan kuukauden sisällä.
- Kirjoita ensimmäiseen osaan 5–10 tekijää, jotka voisivat **vaikuttaa** tekemääsi päätökseen, ja yhdistä tekijät päätökseen nuolien avulla.
- Kirjoita kolmanteen osaan 5–10 aluetta, joihin päätökselläsi voi olla **vaikutus**, ja yhdistä päätös vaikutuksiin nuolien avulla.
- Otitko kuviossasi huomioon seuraavat asiat?
 - Perhe ja ystävät
 - Työpaikka ja kollegat
 - Naapurusto ja lähiympäristö
 - Alueellasi asuvat ihmiset ja siellä oleva luonto
 - Maassasi asuvat ihmiset ja siellä oleva luonto
 - Mantereellasi asuvat ihmiset ja siellä oleva luonto
 - Maapallolla asuvat ihmiset ja planeetalla oleva luonto

Vastuullisuus

Ominaisuudet

Tulevaisuustietoisuuden vastuullisuusulottuvuuden pistemäärä osoittaa, kuinka todennäköisesti tavoittelet tulevaisuuskuvia, jotka ovat suotuisia myös muille kuin lähipiiriisi kuuluville ryhmille. Mitä korkeammat pisteet sait tämän ulottuvuuden osalta, sitä todennäköisemmin otat myös muut huomioon, myös ajallisesti tai sijainniltaan etäiset ihmiset.

Vahvan vastuullisuustunteen edut

Vahvan vastuullisuustunteen omaavat henkilöt haluavat tehdä tulevaisuudesta paremman kaikille eivätkä vain itselleen tai lähipiirilleen. He pitävät jakamisen ja välittämisen arvoja erityisen tärkeinä ja pyrkivät elämään periaatteidensa mukaisesti. He ovat taipuvaisia ajattelemaan, että tavoitellessaan parempaa tulevaisuutta koko maailmalle he voivat joutua tinkimään omista mielihaluistaan.

Rajallisen vastuullisuustunteen haasteet

Rajallisen vastuullisuustunteen omaavat henkilöt eivät useimmiten hahmota, miten he voivat vaikuttaa heille tuntemattomien, heistä kaukana asuvien tai vielä syntymättömien ihmisten hyvinvointiin. Heillä on taipumus pitää itseään vastuussa vain omasta ja lähipiirinsä tulevaisuudesta. Tähän ulottuvuuteen liittyvä kehitys auttaa ymmärtämään paremmin, miten joku voi parantaa omaa onnellisuuttaan silloin, kun hän pyrkii edistämään myös muiden ihmisten hyvinvointia.

Vastuullisuustunteen kehittämisharjoitus

- Millainen elämäsi olisi 20 vuoden kuluttua, jos saavuttaisit kaikki tärkeimmät toiveesi ja unelmasi? Kuvaile sitä lyhyesti.
- Kun mietit elämäsi tähän saakka ihannetulevaisuutesi näkökulmasta, pystytkö kertomaan, kuinka olet auttanut muita saavuttamaan toiveensa ja unelmansa? Entä miten muut ovat auttaneet sinua vastavuoroisesti?
- Kun mietit elämäsi tähän saakka ihannetulevaisuutesi näkökulmasta, pystytkö kertomaan, kuinka pyrkimyksesi ovat voineet vaikeuttaa muiden yrityksiä saavuttaa omat toiveensa ja unelmansa?

Kirjoittajat ja tekijänoikeudet

Tämän profiilin on kirjoittanut Sanna Ahvenharju, Martyn Richards ja Matti Minkkinen ja se on lisensoitu [Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä](#). Profiilien kuvaukset perustuvat seuraaviin julkaisuihin:

Ahvenharju, S., Minkkinen, M., & Lalot, F. (2018). The five dimensions of Futures Consciousness. *Futures, the journal of policy, planning and futures studies*, 104, 1–13.

<https://doi.org/10.1016/j.futures.2018.06.010>

Ahvenharju, S., Lalot, F., Minkkinen, M., & Quiamzade, A. (2021) Individual futures consciousness: Psychology behind the five-dimensional Futures Consciousness Scale. *Futures, the journal of policy, planning and futures studies* 128: 102708–.

<https://doi.org/10.1016/j.futures.2021.102708>

Lalot, F., Ahvenharju, S., Minkkinen, M., & Wensing, E. (2019). Aware of the future? Development and validation of the Futures Consciousness Scale. *European Journal of Psychological Assessment*. <https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000565>

Lalot, F., Ahvenharju, S., & Minkkinen, M. (2021) Aware of the Future? Adaptation and Refinement of the Futures Consciousness Scale (Open Access) *Psychological Test Adaptation and Development*, 2021. <https://doi.org/10.1027/2698-1866/a000014>

